

OLYMPISCHE AMBITIES VOOR HET HBO

Vuur ontsteken voor talent: kennis die werkt

HBO raad
vereniging van hogescholen

AMBITIEDOCUMENT

Olympisch Vuur - de alliantie Olympisch Plan 2028 - heeft de missie vastgelegd om Nederland in de volle breedte naar Olympisch niveau te brengen. Zowel op sociaal-maatschappelijk, economisch en ruimtelijk terrein als op het gebied van welzijn. Met als gedroomd resultaat het organiseren van de Olympische en Paralympische Spelen in Nederland in 2028. Om die doelstelling te bereiken, zijn acht ambities geformuleerd:

- Topsportambitie
- Breedtesportambitie
- Sociaal maatschappelijke ambitie
- Welzijnsambitie
- Economische ambitie
- Ruimtelijke ambitie
- Evenementenambitie
- Media-ambitie

De Nederlandse hogescholen ondersteunen de Olympische ambities en willen een partner zijn voor Olympisch Vuur en NOC*NSF in het bereiken van deze ambities. Sterker nog: zij zijn dé partner bij uitstek om het vuur te ontsteken voor de talenten van de toekomst. Het zijn die talenten die de Olympische spelen gaan dragen, organiseren en bijwonen.

Waarom de hogescholen?

De Olympische ambities worden door een breed scala aan organisaties gesteund. De hogescholen voegen aan dat scala een unieke bijdrage toe door de eigen en specifieke aard van het hoger beroepsonderwijs. Het hbo telt op dit moment ruim 400.000 studenten. Ieder jaar stroomt ongeveer een kwart daarvan uit naar het werkveld, en jaarlijks beginnen er weer 100.000 nieuwe studenten in het hoger beroepsonderwijs. Dat betekent dat er tussen nu en 2028 twee miljoen Nederlanders - dat zijn 100 nieuwe Olympische stadions vol - aan een hogeschool hebben gestudeerd. In het hbo werken bovendien 40.000 medewerkers. Door deze groep te inspireren en te enthousiasmeren voor de sportieve ambities, draagt het hbo als geen ander bij aan het creëren van draagvlak in de samenleving.

Het kenmerkende van het hoger beroepsonderwijs is dat het onderwijs kennisintensief is en gericht op de beroepspraktijk. Kennis die werkt, kortom. Dat betekent dat onze studenten beschikken over kennis op diverse terreinen zoals welzijn, economie, ruimtelijke ordening, sport, cultuur etc. en in staat zijn deze kennis in de praktijk te vertalen. Zij kunnen direct een actieve en concrete bijdrage leveren aan bijvoorbeeld de evenementenorganisatie, het stimuleren van sport in de buurt en het geven van voedingsadvies aan sporters. Het grootste deel van de mensen die in 2028 actief betrokken is bij de organisatie van de Olympische en Paralympische spelen zal haar opleiding hebben genoten in het hbo.

Tenslotte is er nog de creatieve en culturele kracht van het hbo, waarmee we zelfs een negende ambitie willen toevoegen aan de Olympische ambities: de culturele ambitie. In navolging van de succesvolle Olympische Spelen in Nederland in 1928 willen wij de creatieve kracht van het hbo inzetten om te helpen voor Nederland een uniek bid uit te brengen door ook de culturele ambitie te benadrukken. Zijn de Olympische Spelen niet ooit begonnen als een krachtmeting op cultureel gebied, waar sport een belangrijke bijzaak was? Je zou kunnen stellen dat de Olympische Spelen van oudsher altijd al een krachtmeting van hbo'ers is geweest: studeren en in de praktijk kijken wie er het beste is.

De kunstopleidingen van het hbo voorzien het bid dat Nederland uiteindelijk uitbrengt van een uniek karakter.

Het hoger beroepsonderwijs versterkt de Olympische ambities door middel van kennisintensief onderwijs en praktijkgericht onderzoek. Dit doet het hbo door:

- Het bieden van uitdagend onderwijs
- Het stimuleren van innovatie & wetenschap
- Talentontwikkeling
- Verdere verbreding van de inhoud van hbo-sportopleidingen
- De bevordering van sport op school
- Nadrukkelijk in de onderwijsketen samen te werken met het MBO en WO

Krachten bundelen

Om de **Olympische ambities** waar te maken richt het hbo zich onder meer op het maximaal faciliteren van topsporters, zodat zij hun topsportcarrière optimaal kunnen combineren met een opleiding in het hbo. Ook topsporters die na het beëindigen van hun topsportcarrière een opleiding willen volgen, worden hierin intensief begeleid. Het hbo kent veel opleidingen die gerelateerd zijn aan sport die een uitdagend en passend perspectief bieden, zoals de Alo's of de opleidingen sportmarketing, sportmanagement, inclusief de Johan Cruyff Universities, en sport & bewegen. Studieadviseurs denken mee over de beste studiekeuze voor deze (aankomende) studenten om een passende maatschappelijke loopbaan op te bouwen. Topsporters die in het hbo studeren, worden ingezet als ambassadeur. Ook spelen opleidingen een rol van betekenis in het creëren van randvoorwaarden voor topsporters, zoals het opleiden van topcoaches en trainers.

[topsportambitie OP2028: Nederland heeft in 2016 een vruchtbaar topsportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren]

AMBITIE: HET HBO BIEDT TOPSPORTERS GEFACILITEERDE LEERROUTES

Lectoraten richten zich op o.a. het bewegingsgedrag van jongeren en beantwoorden de vraag hoe kinderen in het primair onderwijs kunnen worden aangezet tot meer bewegen. Of bijvoorbeeld hoe het sportaanbod van een school bij kan dragen aan de leefbaarheid in een wijk waardoor de kans op probleemgedrag vermindert. De afgestudeerden van aan sport gerelateerde opleidingen in het **hbo** komen voor een groot deel terecht in de breedtesport en nemen uitkomsten van dergelijk onderzoek weer mee naar de praktijk. Optimale samenwerking ligt hier daarom voor de hand, bijvoorbeeld via stageplekken en onderzoek. Lokale evenementen worden versterkt en gestimuleerd doordat een opleiding verenigingen in de regio, en dan met name in probleemwijken, adopteert en ondersteunt. Doordat sport een verbindende factor is, wordt hiermee een bijdrage geleverd aan een positiever leefklimaat. Studenten hebben een coördinerende rol in bestaande projecten en bij het creëren van nieuwe projecten vanuit het Olympisch Plan. Studenten gaan schoolplaatsen beheren voor sportactiviteiten van scholieren en ontwikkelen multifunctionele accommodaties.

[breedtesportambitie OP2028: Nederland is in 2016 een samenleving waarbij het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven]

AMBITIE: HET HBO ONTSLUIT DE SCHOOLPLEINEN WEER EN HELPT OM ZE UIT TE BOUWEN TOT EEN SPORTVELD

Yes we can help! Bij de verschillende sportbonden ontbreekt voor een deel de expertise, maar ook simpelweg de handjes, om regelmatig grootschalige evenementen te organiseren en daarmee de evenementenambitie waar te maken. Het hbo kan de evenementen adopteren in de regio. Dit gebeurt aan de hand van een evenementenkalender. De instelling(en) leveren studenten die directe praktische ondersteuning in de organisatie vooraf en tijdens het evenement bieden, organiseren en coördineren, maar ook initiëren en (economisch en inhoudelijk) evalueren. De instelling(en) leveren ook studenten en/of docenten met expertise op terreinen als duurzaamheid, logistiek en media om de organisatie van het evenement soepel te laten verlopen en er op de juiste wijze bekendheid aan te geven. De evenementen zijn zo een podium voor studenten om praktijkervaring op te doen waardoor ze completer opgeleid kunnen worden.

[Evenementenambitie OP2028: Nederland staat in 2016 wereldwijd bekend om zijn grote ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen]

AMBITIE: HET HBO ONTWIKKELT ONDERZOEKSMETHODEN EN VOERT MARKTONDERZOEK UIT NAAR DE EFFECTEN VAN SPORTEVENEMENTEN EN BENUT DE RESULTATEN VOOR VERBETERING VAN EVENEMENTENORGANISATIE

Media spelen een grote rol bij het vergroten van de sportbeleving in Nederland. Daarbij is in ieder geval een belangrijke rol weggelegd voor studenten en lectoren van opleidingen als journalistiek, communicatie, media & entertainment management, communicatiesystemen of informatiedienstverlening & -management. De opleidingen zijn vaak multidisciplinair opgezet. Ze stellen hun studenten in staat creatief in te spelen op nieuwe situaties. Hierdoor kunnen studenten, docenten en lectoren adviseren bij vraagstukken over de vormgeving van multimedia en bijdragen aan het ontwikkelen van informatiesystemen. Zo komt een breed publiek op innovatieve en aantrekkelijke wijze in aanraking met sport.

[media ambitie OP2028: door het vergroten en verbreden van de media-aandacht voor sport is in 2016 de sportbeleving in Nederland dusdanig toegenomen dat we een top drie positie bezetten in Europa]

AMBITIE: HET HBO ONTWIKKELT CREATIEVE COMMUNICATIEVORMEN VOOR SPORTCOMMUNICATIE

Professionele begeleiding van sporters en van mensen die meer willen gaan bewegen is van essentieel belang om een gezonde sportbeleving te stimuleren. Studenten en docenten van opleidingen als sport, gezondheid & management en voeding & diëtetiek onderzoeken op welke wijze gezonde en vitale voeding en het behalen van de beweegnorm het beste gestimuleerd worden bij de verschillende doelgroepen. Zij streven daarbij naar duurzame gedragsverandering door bij deze groepen het **vuur** voor sport te **ontsteken**. Studenten dragen bij aan het enthousiasmeren en begeleiden van senioren die een passend sportaanbod zoeken. Bovendien bestuderen zij in hun opleiding welke interventies mogelijk zijn en voeren ze effectmetingen uit om een gezonde lifestyle en gezond ouder worden te stimuleren. Hierbij maken zij onder meer gebruik van (technische) trainingsfaciliteiten. Er is sprake van een ketenaanpak en community-benadering. Sportonderwijs wordt ook binnen het hoger onderwijs meer gestimuleerd en tenslotte kan ook gedacht worden aan het aanbieden van een landelijke minor 'Olympische Ambitie 2028' op iedere hogeschool.

[welzijnsambitie OP2028: Nederland heeft in 2016 een gezonde bevolking: fitte werknemers, vitale ouderen en minder mensen (en vooral kinderen!) met overgewicht]

AMBITIE: HET HBO DRAAGT BIJ AAN NEDERLAND OP WEG NAAR EEN GEZONDE LEEFSTIJL

Innovatieve ideeën voor fondsenwerving, onderzoeksscripties met adviezen over de ondernemingsstrategie van een sportorganisatie. Het zijn voorbeelden van bijdragen van hbo-studenten. Het hoger beroepsonderwijs bereikt met uitdagend onderwijs jaarlijks een enorme groep **talentvolle** jongeren en stimuleert bij hen een onderzoekende houding. De arbeidsparticipatie onder hbo-afgestudeerden is traditioneel zeer groot en daarmee ook de rol van het hoger onderwijs in de samenleving. Daarnaast is de economische pijler essentieel bij het waarmaken van de andere ambities. Commerciële organisaties stellen middelen beschikbaar die op de juiste wijze ingezet dienen te worden. De vraag naar verantwoording van deze middelen stijgt. Door het ontwikkelen van de juiste onderzoeksmethoden en het uitvoeren van dit onderzoek door studenten levert het hbo hieraan een belangrijke bijdrage. Tevens spelen studenten een rol bij het ontwikkelen van innovatieve methodieken en organisatievormen en bij verkenningen naar bijvoorbeeld sportsponsoring.

[economische ambitie OP2028: Nederland heeft in 2016 een sterke competitieve economie, mede dankzij een grotere arbeidsparticipatie, een toegenomen arbeidsproductiviteit, meer aandacht voor innovatie en een sterk internationaal imago]

AMBITIE: HET HBO BEGELEIDT DE PROFESSIONALISERING VAN SPORT- EN BEWEGORGANISATIES (MEESTAL NOT-FOR-PROFIT)

Strategisch nadenken over ruimtelijke ordening, analyseren welke effecten inrichtingsplannen hebben en hoe zij duurzaamheid bevorderen: hbo-opleidingen leveren praktijkbeoefenaars die hier **kennis** van hebben. Van bouwkunde en civiele techniek tot logistiek & economie, verkeerskunde of land- en watermanagement. Zowel praktisch - in het uitvoeren van werken - als meer op analytisch niveau - door het uitvoeren van onderzoek -, denken en werken studenten en uiteraard ook afgestudeerden mee aan de realisatie van een Olympische hoofdstructuur, een goede mobiliteit en voldoende duurzame sportaccommodaties.

[ruimtelijke ambitie OP2028: Nederland is in 2028 een land met een goed leefklimaat, voldoende sportaccommodaties en een goede mobiliteit, zodat het organiseren van Olympisch en Paralympische Spelen nog beter mogelijk is]

AMBITIE: HET HBO ONTWIKKELT PEOPLE PROFIT PLANET MODELLEN VOOR EEN OLYMPISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Cultuur heeft bij de Olympische Spelen in 1928 in Nederland een grote rol gespeeld en tot 1948 bestond er nog zoets als het Olympisch kunsttoernooi. De culturele aspecten zijn steeds verder naar de achtergrond geschoven, maar dat is geen reden ze niet weer naar de voorgrond te halen. Het kan het Nederlandse bid versterken en Hbo-studenten kunnen hierin een actieve rol spelen. De hogescholen beschikken bij uitstek over de disciplines die ondersteunend zijn aan een versterking van de creatieve industrie in Nederland, door de mogelijkheden om ondernemerschap, technologische innovatie en artistieke creativiteit met elkaar in verbinding te brengen. Studenten bouwkunde werken mee aan ontwerpen voor verenigingsgebouwen, voor stadions, voor het Olympisch dorp. Studenten modeontwerp ontwerpen sportkleding voor hun stageopdracht. Fotografiestudenten voeren speciale projecten uit op het gebied van sportfotografie. Studenten van de verschillende kunstacademies en conservatoria maken samen met NOC*NSF een voorstel voor het opnieuw leven blazen in het Olympisch kunsttoernooi en voor het inrichten van de Olympische openings- en sluitingsceremonie.

[cultuurambitie: naast de ambities van het OP2028 formuleert het hbo zelf deze extra ambitie om de creatieve kracht van het hbo in te zetten om Nederland in 2016 een uniek bid uit te laten brengen]

AMBITIE: HET HBO ONTWERPT DUURZAME EN MULTIFUNCTIONELE GEBOUWEN VOOR SPORTVERENIGINGEN

Hoger beroepsonderwijs **wérkt** en afgestudeerden staan midden in de maatschappij. De studies die in het hbo worden aangeboden bieden een breed scala aan opleidingen die talenten voor vrijwel iedere denkbare sector opleiden. Hiermee hebben onze studenten, lectoren en docenten een groot bereik in de Nederlandse samenleving. Niet voor niets hebben hogescholen hun emancipatoire doelstelling als een belangrijk speerpunt benoemd. De samenstelling van onze studentenpopulaties is in de loop der tijden veranderd, maar wat blijft is dat hogescholen voor veel gezinnen de eerste kennismaking is met het hoger onderwijs. Door het volgen van (hoger) onderwijs zullen zij bijdragen aan de verdere integratie van nieuwe Nederlanders in onze samenleving. Het hbo wil en kan bruggen slaan naar bijzondere doelgroepen om hen meer te betrekken bij het sportverenigingsleven.

[sociaal maatschappelijke ambitie OP2028: Nederland heeft in 2016 een sociaal klimaat waarin burgers met plezier samenleven, trots zijn Nederlander te zijn en graag iets bijdragen aan de maatschappij]

***AMBITIE: HET HBO ONTWIKKELT HULPMIDDELEN EN MATERIALEN VOOR
BIJZONDERE DOELGROEPEN OM SPORTBEOEFENING TE STIMULEREN***

Om te beginnen

Omdat het bij hogescholen wérkt zullen de initiatiefnemers van dit ambitiedocument het startsein geven voor een loket: *HBOpuntOlympischPlan*, ingericht in het Huis van de Sport in Nieuwegein. Dit kristallisatiepunt wordt een gemeenschappelijke fysieke vraagbaakfunctie voor sportorganisaties die willen samenwerken met het hoger onderwijs. Het heeft als doelstelling het hoger beroepsonderwijs en de wereld van de sport dichter bij elkaar te brengen. Hiermee steunt het onderwijs de ambities van Olympisch Vuur en biedt het eveneens inhoudelijke ondersteuning, praktische ondersteuning en een betrouwbaar partnership. Het *HBOpuntOlympischPlan* zoekt en bindt naast het NOC*NSF ook andere partners in de sport¹. Het beoogt een vanzelfsprekende plek te worden voor grote vraagstukken op het terrein van onderwijs en praktijkgericht onderzoek op het gebied van sport. Dit 'loket' belegt de vragen vervolgens bij verschillende hogescholen. Zij beantwoorden deze in competitie met elkaar om zo het beste product te kunnen leveren.

¹ Denk aan: NISB; VNG en VSG; Gedeputeerden; Innosport; IPO en IOS; Nederlands instituut voor lokale sport & recreatie (LC); Ministerie OCW en VWS;